

REȚINEREA OFICIALĂ A PRODUSELOR ALIMENTARE DE ORIGINE NONANIMALĂ

1. SCOP

Scopul procedurii este de a descrie pas cu pas modul în care se realizează reținerea oficială a produselor alimentare de origine nonanimală supuse controlului oficial.

2. DOMENIU DE APLICARE

Prezenta procedură se aplică în cazul efectuării controlului oficial al produselor alimentare de origine nonanimală, în toate etapele de producție, fabricare, prelucrare, depozitare, transport sau distribuție de produse alimentare, pe piața din România sau, în cazul importurilor de produse alimentare de origine nonanimală, în posturile de inspecție la frontieră/punctele de intrare/punctele de import, cât și la depozitele de destinație a mărfii, după caz.

3. ASPECTE GENERALE

Pentru deplina înțelegere a prevederilor prezentei proceduri se are în vedere definiția formulată în Regulamentul (CE) nr. 882/2004 pentru **reținere oficială** - procedura prin care autoritatea competentă se asigură că hrana pentru animale sau produsele alimentare nu sunt deplasate sau alterate până la luarea unei decizii cu privire la destinația lor; această procedură include antrepozitia de către operatorii din sectorul hranei pentru animale și din sectorul alimentar în conformitate cu instrucțiunile autorității competente.

Reținerea oficială a produselor alimentare de origine nonanimală în cadrul controlului oficial din domeniul siguranței alimentelor de origine nonanimală se poate realiza în posturi de inspecție la frontieră, puncte finale de import, depozite de destinație, depozite alimentare, unități de fabricație, unități de comercializare, unități de alimentație colectivă, unități de alimentație publică.

În cazul în care pentru anumite produse alimentare de origine nonanimală sunt stabilite prin legislația europeană sau cea națională condiții speciale privind siguranța alimentelor la import, derularea acestor operațiuni se realizează cu respectarea legislației în vigoare pentru acele tipuri de produse.

4. DESCRIEREA PROCEDURII

4.1. Când se aplică reținerea oficială

Inspectorii oficiali dispun reținerea oficială a produselor alimentare de origine nonanimală într-unul dintre următoarele cazuri:

- 1) la constatarea unei neconformități cu legislația europeană sau națională (de ex. rezultate neconforme la testele pe baza criteriilor de siguranță definite de Regulamentul (CE) 2073/2005 cu modificările ulterioare, depășirea limitelor maxime admise de reziduuri de pesticide, aditivi, micotoxine etc.),
- 2) când există suspiciunea cu privire la prezența neconformității cu legislația; pentru a confirma sau infirma suspiciunea este necesară realizarea unui:
 - control oficial prin prelevare de probe a următoarelor loturi de produse alimentare de origine nonanimală ce provin din țări terțe sau state membre cu origine comună cu cea a lotului necorespunzător,
 - control oficial prin prelevare de probe a unui lot de produse alimentare pentru care a fost emis un buletin de analiză al cărui rezultat nu poate fi extins asupra întregului lot. Nu este cunoscută procedura de prelevare (nu s-a folosit o procedura de prelevare reprezentativă pentru lot).
- 3) în cazul în care există îndoieli cu privire la destinația reală a lotului, sau la corespondența dintre lot și garanțiile certificate/documentele care atestă siguranța produselor alimentare de origine nonanimală pentru consum uman (cum ar fi: certificate de sănătate și/sau rapoarte de analiză etc.). De ex:
 - certificatele de sănătate și/sau buletinele de analiză fac referire la alt lot decât cel controlat;
 - în documente se face referire la un singur lot, iar în cadrul controlului de identitate se identifică mai multe loturi;
 - lipsa documentelor pentru lotul controlat;
 - documentele care însoțesc lotul/transportul sunt incomplete.
- 4) până la aplicarea măsurilor corespunzătoare cu privire la transport/lot (de ex: distrugere, reexpedierea, tratament special sau utilizarea în alte scopuri a loturilor neconforme),
- 5) când se constată din punct de vedere organoleptic că un produs alimentar/semipreparat/materie primă este vizibil alterat (de ex.: prezență spori de mucegai la suprafața/în interiorul produsului, miros nespecific, prezență impurități fizice la suprafața/în interiorul produsului ordin 27/2011),
- 6) când se identifică o unitate care produce alimente de origine nonanimală, dar care funcționează fără a fi înregistrată sanitar veterinar și pentru siguranța alimentelor.

Reținerea produselor alimentare/transporturilor/loturilor cu ocazia efectuării controalelor oficiale are loc până la finalizarea acestora (luarea unei decizii cu privire la destinația produselor alimentare/transporturilor/loturilor), în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 882/2004.

4.2. Cum se realizează reținerea oficială

Inspectorii oficiali realizează următoarele acțiuni privind reținerea produselor alimentare/transportului în cadrul controlului oficial:

- la efectuarea controlului oficial, dacă se constată că produsul/transportul/lotul se află într-unul din cazurile menționate mai sus, decid reținerea oficială a produselor alimentare /transportului/lotului
- decizia de reținere oficială este consemnată în Procesul verbal de constatare întocmit la fața locului, în prezența operatorului/reprezentantului legal al acestuia
- aplică sigiliul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor pe produsul/transportul /lotul neconform și/sau suspicios și se asigură că acesta va fi păstrat în condiții corespunzătoare de depozitare până la stabilirea deciziei finale
- eliberează operatorului din domeniul alimentar documentul de reținere oficială în conformitate cu modelele stabilite în legislația specifică în vigoare
- informează prin notificare scrisă autoritatea vamală aparținătoare, responsabilă oficial (în cazul controlului oficial la activitatea de import)

În cazul în care există suspiciunea/confirmarea privind neconformitatea unui lot care face parte dintr-un transport consolidat – grupaj (într-un mijloc de transport sunt mai multe loturi de produse), iar operatorul dorește ca loturile conforme să fie puse pe piață/în liberă circulație, se întreprind următoarele măsuri:

- lotul suspicios/neconform rămâne sub reținere oficială,
- operatorul are obligația să se asigure că lotul suspicios/neconform este păstrat în condiții corespunzătoare de depozitare,
- operatorul are obligația să se asigure că loturile conforme sunt trimise la destinație în condiții corespunzătoare,
- inspectorul emite o copie certificată a DIPONA, iar în câmpul B15 trece informațiile corespunzătoare pentru loturile conforme și informații cu privire la lotul suspicios/neconform.

4.3. Decizia privind destinația produselor reținute oficial

La finalizarea controlului oficial asupra lotului/transportului aflat sub reținere oficială, în funcție de rezultatele obținute, se trage concluzia privind conformitatea/neconformitatea lotului/transportului respectiv, ceea ce conduce la luarea unei decizii privind:

- avizarea/respingerea importului (în cazul unui import),
- punerea sau nu în liberă circulație, respectiv punerea/retragerea de pe piață a lotului/transportului,
- denaturarea/punerea în consum a acestuia în condiții controlate sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor.

4.3.1. Rezultate conforme

Dacă rezultatele controlului oficial asupra lotului/transportului sunt în conformitate cu prevederile legislative în vigoare atunci importul este realizat și/sau produsul alimentar este pus în liberă circulație și/sau este pus pe piață sau permis să fie pus în consum.

Inspectorii oficiali desfășoară următoarele operațiuni:

- ridică sigiliul temporar sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor de sechestru/reținere oficială aplicat lotului/transportului respectiv;
- întocmesc și eliberează operatorului din domeniul alimentar documentul de ridicare a sechestrului/reținerii oficiale și procesul verbal de constatare;
- completează partea B a DIPONA, în cazul activității de import;
- semnează, stampilează și eliberează operatorului documentul de intrare produse alimentare de origine nonanimală, în cazul activității de import;
- păstrează o copie a DIPONA, în cazul activității de import;
- înregistrează transportul în registrul privind importul produselor alimentare de origine nonanimală.

4.3.2. Rezultate neconforme

Dacă rezultatele finale ale controlului oficial asupra lotului/transportului indică neconformitatea cu prevederile legislative în vigoare, se iau următoarele măsuri:

A. Lotul/transportul nu este pus în liberă circulație (în cazul importului)

Dacă rezultatele controlului oficial nu sunt în conformitate cu prevederile legislative în vigoare atunci, importul nu este realizat și lotul/transportul nu este pus în liberă circulație, iar pentru aceasta inspectorii oficiali desfășoară următoarele operațiuni:

- acționează în conformitate cu prevederile art. 19, 20 și 21 din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 și cu prevederile procedurii privind controlul oficial pentru loturile neconforme la import elaborată de ANSVSA;
- notifică prin intermediul SRAAF, în conformitate cu procedurile stabilite prin legislația în vigoare;
- comunică operatorului/reprezentantului legal al acestuia decizia privind reținerea oficială a lotului/transportului până la aplicarea măsurii ce va fi stabilită în situația respectivă, cu excepția cazurilor în care circumstanțele necesită o acțiune imediată;

B. Produsul alimentar/lotul este pus pe piață/ în liberă circulație

Dacă rezultatele controlului oficial nu sunt în conformitate cu prevederile legislative în vigoare atunci, produsul alimentar/lotul este retras/rechemat de pe piață, iar pentru aceasta inspectorii oficiali desfășoară următoarele operațiuni:

- notifică prin intermediul SRAAF, în conformitate cu procedurile stabilite prin legislația în vigoare;
- comunică operatorului/reprezentantului legal al acestuia decizia privind reținerea oficială a produsului/lotului până la aplicarea măsurii ce va fi stabilită în situația respectivă, cu excepția cazurilor în care circumstanțele necesită o acțiune imediată;
- verifică dacă operatorul din domeniul alimentar aplică propria procedura de retragere/rechemare;
- aplică prevederile procedurii privind retragerea/rechemarea elaborată de ANSVSA.

Operatorul din domeniul alimentar inițiază procedurile privind retragerea/rechemarea produselor alimentare.

5. RESPONSABILITĂȚI

5.1. Inspectorii oficiali

- realizează controlul oficial
- aplică prevederile prezentei proceduri, cu respectarea succesiunii acțiunilor care trebuie întreprinse

5.2. Operatorii din domeniul alimentar

- respectă prevederile legislației din domeniul siguranței alimentelor
- comunică cu autoritatea competentă

6. ÎNREGISTRĂRI/FOMULARE UTILIZATE

- Registru/formular de evidență a controalelor oficiale efectuate, conform procedurii de control oficial
- Registru/formular de evidență a importurilor
- Document de sechestrare/reținere oficială
- Proces verbal de constatare
- Document de ridicare a sechestrului/reținerii oficiale
- Formular de notificare
- Proces verbal de distrugere
- Proces verbal de însoțire a produselor în vederea distrugerii
- Document intrare produse alimentare de origine nonanimală (DIPAONA)